

Stand van Zaken van de sociale zekerheid

In deze brochure wordt een algemeen overzicht met de bedragen per 1 januari 2013 gegeven van de verschillende sociale verzekeringen en voorzieningen. Het is aan de uitvoerende instantie om te beoordelen of u recht hebt op een uitkering.

- Premieoverzicht, blz. 2
- Algemene Ouderdomswet (AOW), blz. 3
- Algemene nabestaandenwet (ANW), blz. 5
- Algemene kinderbijslagwet (AKW), blz. 6
- Kindgebonden budget, blz. 7
- Tegemoetkoming ouders van thuiswonende gehandicapte kinderen (TOG), blz. 8
- Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wajong), blz. 9
- Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA), blz. 10
- Zwangerschaps- en bevallingsuitkering voor zelfstandigen (ZEZ-regeling), blz. 11
- Ziektewet (ZW), blz. 12
- Werkloosheidswet (WW), blz. 13
- Toeslagenwet (TW), blz. 14
- Wet werk en bijstand (WWB), blz. 15
- Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW), blz. 17
- Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ), blz. 18

Inleiding in

Iedereen die in Nederland woont, valt verplicht onder de volksverzekeringen. Ook wie hier werkt en daardoor loonbelasting betaalt, is verzekerd. Werknemers in loondienst zijn verplicht verzekerd voor de werknemersverzekeringen.

Wie niet verplicht verzekerd is, kan onder voorwaarden voor bepaalde risico's een vrijwillige verzekering afsluiten. Hierover kunt u meer informatie krijgen bij de betrokken uitvoeringsinstanties. Naast sociale verzekeringen zijn er sociale voorzieningen, die een ontoereikend (gezins)inkomen aanvullen tot het sociaal minimum voor een bepaalde leefsituatie. De in deze brochure genoemde Toeslagenwet, Wajong, IOAW, IOAZ en WWB zijn zulke sociale voorzieningen.

Mensen die hier niet rechtmatig verblijven, vallen niet onder de sociale verzekeringen en voorzieningen.

Leefsituatie/partnerbegrip

In alle socialezekerheidswetten worden twee ongehuwd samenwonenden gelijkgesteld met gehuwden. Dit geldt ook voor twee samenwonende broers of zussen en voor het samenwonen van een grootouder en een kleinkind. Wie samenwoont met ouder of kind wordt als alleenstaande beschouwd (behalve in bijstandsituaties). Ook gehuwden die duurzaam gescheiden van elkaar leven worden als alleenstaand beschouwd, uiteraard tenzij ze met een ander samenwonen. Een alleenstaande ouder is iemand die een kind onder de 18 jaar in zijn huishouden heeft, voor wie hij kinderbijslag ontvangt.

Stand van Zaken van de sociale zekerheid

Premieoverzicht

Premies per 1 januari 2013	Volksverzekeringen (premieafdracht aan de Belastingdienst)		
	AOW	ANW	AWBZ
premie %			
werkgever	-	-	-
werknemer	17,90	0,60	12,65

De premies worden - in één bedrag met de loonbelasting - geheven over een belastbaar inkomen uit werk en woning. Hierbij geldt voor iedereen een algemene heffingskorting. Afhankelijk van de situatie zijn verschillende heffingskortingen mogelijk.

Premies per 1 januari 2013	Werknemersverzekeringen (premieafdracht aan de Belastingdienst)					
	WAO/WIA- basispremie	WGA gedif. rekenpremie	WW (Awf)	WW (Sfn-premie gemiddeld)	KO Verplichte bijdrage kinder- opvang	ZVW
Werkgever	4,65	0,54	1,70	2,76	0,50	7,75
Werknemer	-	-	-	-	-	-

Het maximum premieloon werknemersverzekeringen en ZVW is **€ 50.853,00** per jaar (**€ 195,58** per dag).

Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO) / Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA)

- De premie bestaat uit twee gedeelten:
 - de *basispremie* die voor alle werkgevers gelijk is
 - de *gedifferentieerde WGA-premie* die op individuele basis geheven wordt. De rekenpremie die het UWV heeft vastgesteld is voor 2013 **0,54%**.
- Werkgevers die ervoor gekozen hebben het WGA-risico zelf te dragen, betalen alleen de basispremie WAO/WIA. Deze werkgevers hebben ervoor gekozen om het financiële risico op gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid van hun werknemers helemaal zelf te dragen of onder te brengen bij een private verzekeraar.
- De WAO/WIA-premie wordt betaald over ten hoogste **€ 50.853,00** per jaar.

Werkloosheidswet (WW)

- De WW-premie bestaat uit meer delen:
 - een deel dat ten gunste komt van het Algemeen Werkloosheidsfonds (Awf);
 - een deel dat ten gunste komt van het Sectorfonds en;
 - een opslag op de sectorpremies als bijdrage in de kosten voor de kinderopvang;
- De WW-premie wordt betaald over ten hoogste **€ 50.853,00** per jaar.
- Bij overheidswerkgevers geldt een andere wijze van premieheffing.

Zorgverzekeringswet (ZVW)

Naast de nominale premie ZVW moet iedere verzekeringsplichtige een inkomensafhankelijke bijdrage leveren. Deze inkomensafhankelijke bijdrage ZVW (**2013: 7,75%**) wordt vergoed door de werkgever. De maximum premie-inkomensgrens voor de Zorgverzekeringswet is **€ 50.853,00** per jaar.

Stand van Zaken van de sociale zekerheid

Algemene ouderdomswet (AOW)

De Algemene Ouderdomswet (AOW) is een basispensioenvoorziening. Daarnaast kent de AOW een partnertoeslag voor een jongere partner van de AOW-gerechtigde als deze partner geen of weinig inkomen heeft.

Wanneer AOW?

Wanneer u bent geboren na 31 december 1947 en voor 1 december 1948 bereikt u in 2013 de AOW-gerechtigde leeftijd als u 65 jaar en 1 maand bent. U krijgt dan aan het eind van iedere volgende maand AOW-pensioen betaald. Het recht op AOW-pensioen eindigt op de eerstvolgende dag na overlijden. Het AOW-bedrag hangt af van de woonsituatie en hoeveel jaren iemand voor de AOW verzekerd is geweest. Elk jaar verschuift de AOW-gerechtigde leeftijd naar een later tijdstip.

Hoe hoog is de AOW?

Bruto maandbedragen per 1 januari 2013	AOW	Vakantietoeslag
alleenstaande	€ 1.056,72	€ 69,12
alleenstaande ouder met kind tot 18 jaar	€ 1.338,07	€ 88,87
gehuwd / samenwonend (dus beide partners AOW-gerechtigd)	€ 722,21	€ 49,36
gehuwd / samenwonend zonder partnertoeslag (<i>partner nog niet AOW-gerechtigd</i>)	€ 722,21	€ 49,36
gehuwd / samenwonend met volledige partnertoeslag (<i>partner nog niet AOW-gerechtigd</i>) Zie: 'Let op'	€ 1.444,42	€ 98,72

Let op!

- De bedragen die hier genoemd worden, zijn volledige AOW-uitkeringen. Wie pas later in Nederland is komen wonen of een aantal jaren in het buitenland heeft gewoond, zal waarschijnlijk een lagere uitkering krijgen. Voor ieder jaar 2% minder AOW.
- De genoemde bedragen zijn bruto maandbedragen. De Sociale Verzekeringsbank houdt belasting en premies in op het AOW-pensioen en ook de inkomensafhankelijke bijdrage voor de zorgverzekering.
- De vakantietoeslag bouwt u per maand op en ontvangt u in mei.

Tegemoetkoming

Ouderen die in Nederland belasting betalen krijgen een koopkrachttegemoetkoming: de MKOB. Deze 'Mogelijke Koopkrachttegemoetkoming voor Oudere Belastingplichtigen' bedraagt in 2013 € 337,68.

Alleen ouderen in Nederland ontvangen de tegemoetkoming KOB automatisch. AOW'ers die buiten Nederland wonen, krijgen de tegemoetkoming KOB alleen als ten minste 90% van hun wereldinkomen in Nederland onder de belasting valt. Het wereldinkomen is het totale inkomen uit Nederland en daarbuiten.

Stand van Zaken van de sociale zekerheid

Wanneer partnertoeslag?

Is de partner nog niet AOW-gerechtigd, dan hebt u recht op een toeslag. Die toeslag wordt alleen uitgekeerd als de jongste partner geen of weinig eigen inkomen heeft. Er wordt daarbij alleen gekeken naar het inkomen uit arbeid (een baan), of inkomen in verband met arbeid (een sociale uitkering of VUT).

Vanaf 2015 kunnen nieuwe AOW'ers geen aanspraak meer maken op partnertoeslag.

Partner buiten Nederland gewoond of gewerkt

Als de partner buiten Nederland gewoond of gewerkt heeft, is hij of zij meestal niet verzekerd voor de AOW. Voor elk jaar dat de partner niet verzekerd is, gaat er 2% van de toeslag af.

Aanvragen AOW

Wie in Nederland staat ingeschreven bij de gemeente krijgt automatisch een aantal maanden voor de AOW-gerechtigde leeftijd een brief thuis gestuurd, waarin staat hoe de AOW aangevraagd kan worden bij de Sociale Verzekeringsbank (SVB).

Stand van Zaken van de sociale zekerheid

Algemene nabestaandenwet (ANW)

Als een echtgenoot, partner of ouder komt te overlijden, dan heeft dit financiële consequenties voor partner en/of kinderen. Op grond van de Algemene nabestaandenwet (ANW) kunnen nabestaanden in aanmerking komen voor een nabestaandenuitkering. Ook weeskinderen komen in aanmerking voor een uitkering.

Wie komt ervoor in aanmerking?

Nabestaanden komen in aanmerking voor een ANW-uitkering als hij of zij aan de volgende voorwaarden voldoet:

- De nabestaande heeft nog geen recht op AOW;
- De partner was op de datum van overlijden verzekerd voor de ANW. Doorgaans is iedere inwoner van Nederland automatisch verzekerd voor de ANW.
- Nabestaande is vóór 1950 geboren, óf
- verzorgt één of meer kinderen onder de 18 jaar, óf
- is voor minstens 45% arbeidsongeschikt.

Let op: de uitkering stopt als de nabestaande hertrouwt, een geregistreerd partnerschap aangaat of gaat samenwonen.

Halfwezenuitkering

Als u een of meer kinderen tot 18 jaar, van wie één ouder is overleden, in uw huishouden verzorgt, hebt u recht op een halfwezenuitkering. Hoeveel kinderen u verzorgt maakt voor de hoogte van de uitkering niet uit.

Wezenuitkering

Recht op wezenuitkering heeft een kind, van wie beide ouders zijn overleden (tot 16 jaar, bij invaliditeit tot 18 jaar en als een kind studeert tot 21 jaar).

ANW en andere inkomsten

De hoogte van de ANW-uitkering is afhankelijk van uw inkomen. Inkomen in verband met (vroegere) arbeid (bijvoorbeeld een WAO-, WIA- of WW-uitkering) wordt er geheel van afgetrokken. Van inkomen uit arbeid (loon, winst, VUT, vervroegd pensioen of een bovenwettelijke uitkering) blijft een deel buiten beschouwing. Een uitkering uit verzekeringspolis of nabestaandenspensioen en (inkomen uit) vermogen wordt niet meegeteld als inkomen.

Hoe hoog is de uitkering?

Bruto maandbedragen per 1 januari 2013	ANW	Vakantietoeslag
nabestaandenuitkering	€ 1.119,52	€ 82,56
halfwezenuitkering	€ 249,53	€ 23,58
wezen tot 10 jaar	€ 358,25	€ 26,42
wezen van 10 tot 16 jaar	€ 537,37	€ 39,63
wezen van 16 tot 21 jaar	€ 716,49	€ 52,84
extra tegemoetkoming	€ 16,23	--

Aanvragen ANW

Na overlijden krijgt de huwelijkspartner, geregistreerd partner of wees binnen twee weken een brief van de Sociale Verzekeringsbank (SVB).

Stand van Zaken van de sociale zekerheid

Algemene kinderbijslagwet (AKW)

De Algemene Kinderbijslag Wet (AKW) biedt ouders een tegemoetkoming in de kosten die het opvoeden en verzorgen van kinderen tot 18 jaar met zich mee brengt.

Wie komt ervoor in aanmerking?

Ouders van kinderen tot 18 jaar hebben recht op kinderbijslag. De hoogte van de kinderbijslag hangt af van de leeftijd van het kind. Afhankelijk van het uit- of thuiswonend zijn van het kind, de eventuele inkomsten uit arbeid van het kind en in bepaalde gevallen de hoogte van de onderhoudsbijdrage, telt een kind voor één of twee kinderbijslagkinderen.

Hoe hoog is de kinderbijslag?

Voor kinderen van:	Per kwartaal
0 t/m 5 jaar	€ 191,65
6 t/m 11 jaar	€ 232,71
12 t/m 17 jaar	€ 273,78

Kinderbijslag aanvragen

Ouders ontvangen de aanvraagformulieren vanzelf thuis. Binnen Nederland geeft de gemeente de gegevens van de ouders en die van de baby na de aangifte door aan de Sociale Verzekeringsbank (SVB).

Stand van Zaken van de sociale zekerheid

Kindgebonden budget

Het kindgebonden budget is een tegemoetkoming van de overheid in de kosten van gezinnen tot een bepaald inkomen.

Wie komen ervoor in aanmerking?

Ouders van kinderen tot 18 jaar, kunnen het kindgebonden budget krijgen. Dat hangt wel af van het inkomen.

Ook het aantal kinderen jonger dan 18 jaar telt mee. Hoe meer kinderen, hoe hoger het kindgebonden budget kan zijn.

Hoe hoog is het kindgebonden budget?

Het kindgebondenbudget hangt af van uw inkomen en vermogen.

U hebt geen recht op kindgebonden budget voor 2013 als uw vermogen op 1 januari 2013 groter was dan:

- € 101.139 voor een alleenstaande (uw heffingsvrij vermogen uit box 3 + € 80.000)
- € 122.278 voor partners (uw gezamenlijke heffingsvrij vermogen uit box 3 + € 80.000)

Bij een gezinsinkomen tot € 28.897,00 ontvangt een gezin het maximale kindgebonden budget. Als het gezinsinkomen hoger is dan € 28.897,00, wordt het kindgebonden budget geleidelijk minder.

Een gezin met	Maximaal per jaar:
1 kind	€ 1.017,00
2 kinderen	€ 1.553,00
3 kinderen	€ 1.736,00
4 kinderen	€ 1.842,00
5 kinderen	€ 1.948,00

Voor ieder volgend kind € 106,00 extra per jaar.

Voor kinderen van 12 tot en met 17 jaar is er een extra bijdrage in de schoolkosten.

Kindgebonden budget aanvragen

Ouders, die voldoen aan de voorwaarden, hoeven geen aanvraag te doen. De belastingdienst kijkt naar het (gezamenlijke) inkomen en krijgt andere gegevens van de SVB over bijvoorbeeld de kinderbijslag.

Stand van Zaken van de sociale zekerheid

Tegemoetkoming ouders van thuiswonende gehandicapte kinderen (TOG)

De regeling Tegemoetkoming ouders van thuiswonende gehandicapte kinderen (TOG) geeft extra financiële steun aan ouders met een thuiswonend kind met een lichamelijke of verstandelijke handicap.

Wie komt ervoor in aanmerking?

De TOG is bedoeld voor ouders met thuiswonende ernstig gehandicapte kinderen die zeer veel zorg van de ouders vragen

Om aanspraak te kunnen maken op de TOG-uitkering hebt u een indicatiebesluit voor recht op AWBZ-zorg van ten minste tien uur per week nodig.

Hoe hoog is de uitkering?

De tegemoetkoming is **€ 215,80** per kwartaal. Over dit bedrag betaalt u geen belasting. Ook heeft de tegemoetkoming geen gevolgen voor de kinderbijslag.

Waar kunt u de uitkering aanvragen?

U kunt uw TOG-aanvraag met het AWBZ-indicatiebesluit van uw kind naar de Sociale Verzekeringsbank (SVB) sturen. Het aanvraagformulier kunt u vinden op de site van de SVB: www.svb.nl

Alle TOG-aanvragen worden behandeld door de Sociale Verzekeringsbank Roermond, Postbus 1244, 6040 KE Roermond, telefoon (0475) 36 80 40.

Let op: de AWBZ-indicaties worden verstrekt door het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) en Bureau Jeugdzorg (BJZ).

Stand van Zaken van de sociale zekerheid

Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wajong)

De Wajong biedt jonggehandicapten en studenten, die tijdens de studie gehandicapt zijn geraakt, ondersteuning bij het vinden en behouden van een baan bij een reguliere werkgever. Indien zij hiermee niet voldoende kunnen verdienen, komen zij in aanmerking voor inkomensondersteuning.

Wie komt ervoor in aanmerking?

De Wajong is bedoeld voor mensen die op jonge leeftijd een langdurige ziekte of handicap hebben gekregen.

Iemand kan een Wajong-uitkering aanvragen als hij

- op z'n 17e verjaardag een langdurige ziekte of handicap heeft of
- vóór z'n 30e verjaardag een langdurige ziekte heeft en in het jaar daarvoor minimaal 6 maanden een opleiding volgde.

De overige voorwaarden zijn:

- waarschijnlijk niet binnen 1 jaar volledig herstel van de ziekte of handicap
- wonend in Nederland
- door de langdurige ziekte of handicap kan meer dan 52 aaneengesloten weken, minder dan 75% van het minimumloon worden verdiend.

De uitkering gaat op z'n vroegst in vanaf zijn achttiende jaar en eindigt op z'n laatst als de AOW-gerechtigde leeftijd is bereikt.

Hoe hoog is de uitkering?

De Wajong-inkomensondersteuning is een aanvulling op het loon dat de jonggehandicapte verdient met werk. De inkomensondersteuning wordt berekend aan de hand van de hoogte van het loon dat een jonggehandicapte verdient. Het totale inkomen is minimaal 75% van het minimumloon.

Studenten en scholieren ontvangen een inkomensondersteuning van 25%.

Bedragen per 1 januari 2013	23 jaar en ouder	22 jaar	21 jaar	20 jaar	19 jaar	18 jaar
Grondslag per dag excl. vakantiegeld	€ 67,56	€ 57,43	€ 48,98	€ 41,55	€ 35,47	€ 30,74
Extra tegemoetkoming per jaar	--	€ 21,72	€ 52,92	€ 107,40	€ 179,16	€ 186,84

Waar en wanneer kan men de uitkering aanvragen?

De Wajong moet worden aangevraagd bij het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV).

Stand van Zaken van de sociale zekerheid

Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA)

De WIA regelt dat werknemers recht hebben op een arbeidsongeschiktheidsuitkering bij volledige en duurzame arbeidsongeschiktheid. Wie nog gedeeltelijk kan werken, krijgt een aanvulling op het loon.

Wie komt ervoor in aanmerking?

Voor werknemers die op of na 1 januari 2004 ziek zijn geworden geldt een wachttijd van 104 weken. Vervolgens hebben zij aanspraak op een uitkering op basis van de WIA, mits zij ten minste 35% arbeidsongeschikt zijn.

Hoe hoog is de uitkering?

Als u volledig en duurzaam arbeidsongeschikt bent, krijgt u een arbeidsongeschiktheidsuitkering. U moet dan ten minste 80% arbeidsongeschikt zijn en niet meer kunnen herstellen of een geringe kans op herstel hebben. U komt dan in aanmerking voor een uitkering op basis van de Regeling inkomensvoorziening volledig arbeidsongeschikten (IVA) van 75% van het dagloon (maximum dagloon per 1 januari 2013 € 194,85 euro bruto).

Als u ten minste 35% arbeidsongeschikt bent, hebt u aanspraak op een uitkering op basis van de Regeling werkhervatting gedeeltelijk arbeidsongeschikten (WGA).

- U ontvangt minimaal 3 en maximaal 38 maanden een loongerelateerde WGA-uitkering. De eerste twee maanden bedraagt uw uitkering 75 procent van het dagloon, daarna 70 procent. Als u werkt, krijgt u de eerste twee maanden bovenop het nieuwe loon een uitkering van 75 procent van het bedrag dat u minder verdient in vergelijking met het dagloon. Uw totale inkomen neemt toe naarmate u meer werkt;
- Na het einde van de loongerelateerde uitkering wordt er gekeken hoeveel u verdient. Is dat minimaal 50% van de resterende verdien capaciteit, dan vult de WGA het loon aan met 70% van het verschil tussen het dagloon en de resterende verdien capaciteit of het nieuwe loon;
- Als u na afloop van de loongerelateerde uitkering geen werk hebt of minder verdient dan 50% van de resterende verdien capaciteit, krijgt u een uitkering gebaseerd op een percentage van het minimumloon.

Maandelijks wordt 8% van de WIA-uitkering gereserveerd voor de vakantietoeslag die in mei wordt uitbetaald. Als de WIA-uitkering, samen met het overige gezinsinkomen lager is dan het sociaal minimum, kunt u op grond van de Toeslagenwet een toeslag aanvragen.

WIA-uitkering aanvragen

De IVA en WGA worden uitgevoerd door het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV).

Stand van Zaken van de sociale zekerheid

Zwangerschaps- en bevallingsuitkering voor zelfstandigen (ZEZ-regeling)

Vrouwelijke zelfstandigen hebben recht op een zwangerschaps- en bevallingsuitkering van minimaal zestien weken.

Wie komt ervoor in aanmerking?

De regeling geldt voor vrouwelijke zelfstandige ondernemers, de meewerkende echtgenote van een zelfstandig ondernemer, vrouwelijke beroepsbeoefenaars zonder arbeidsovereenkomst en vrouwelijke directeur-grotaandeelhouders.

Hoe hoog is de uitkering?

De hoogte van de uitkering hangt af van de winst die u hebt gemaakt of het aantal uren dat u als zelfstandige gewerkt hebt in het jaar vóór het jaar waarin de uitkering wordt uitgekeerd.

Hebt u in het voorafgaande jaar minimaal 1.225 uren als zelfstandige gewerkt, dan gaat het UWV ervan uit dat u ten minste het minimumloon hebt verdiend. U hebt dan recht op een uitkering van 100% van het wettelijk minimumloon.

Hebt u in het voorafgaande jaar minder dan 1.225 uren als zelfstandige gewerkt, dan is de hoogte van de uitkering afhankelijk van de winst die u gemaakt hebt. De uitkering is nooit hoger dan het minimumloon.

Hoe lang duurt de uitkering?

In totaal minimaal zestien weken. De uitkering bestaat uit een zwangerschapsuitkering en een bevallingsuitkering.

- Uw *zwangerschapsuitkering* begint zes weken voor de dag na de vermoedelijke datum van bevalling en loopt tot en met de bevalling, ook als uw bevalling later is dan de datum waarop u was uitgerekend. Eventueel kunt u de zwangerschapsuitkering ook uitstellen tot uiterlijk vier weken voor de dag na de datum waarop u bent uitgerekend. Dan hebt u recht op een langere bevallingsuitkering.
- Uw *bevallingsuitkering* begint op de dag na de bevalling en duurt tien weken. Als u de zwangerschapsuitkering met een aantal dagen hebt verkort, wordt de bevallingsuitkering hetzelfde aantal dagen langer.

Waar kunt u de uitkering aanvragen?

U kunt de zwangerschaps- en bevallingsuitkering aanvragen bij het UWV. Dit moet u op tijd doen: uiterlijk twee weken voor de datum waarop u de zwangerschapsuitkering wilt laten ingaan. Bij de aanvraag moet u een schriftelijke verklaring van een arts of verloskundige leveren, waarin staat wat uw vermoedelijke bevallingsdatum is.

Stand van Zaken van de sociale zekerheid

Ziektewet (ZW)

De Ziektewet geldt uitsluitend voor mensen die geen werkgever (meer) hebben, zoals uitzendkrachten. Ook kunt u ziekgeld ontvangen als u ziek wordt als gevolg van zwangerschap en bevalling. Het ziekgeld bedraagt ten minste zeventig procent van het dagloon (dit is aan een maximum gebonden). Als u gaat werken als zelfstandige is het in bepaalde situaties mogelijk om u vrijwillig te verzekeren.

Wie komt ervoor in aanmerking?

Als u ziek wordt en geen werkgever (meer) hebt, kunt u 'ziekgeld' ontvangen. De Ziektewet voorziet hierin. U bent verzekerd voor de Ziektewet als u aan de volgende voorwaarden voldoet. U bent:

- werknemer in loondienst (of geweest);
- niet AOW-gerechtigd;
- aannemer van werk, maar niet in een eigen bedrijf werkzaam;
- stagiair en ontvangt een stagevergoeding;
- thuiswerker, musicus of artiest. Voor deze groep gelden bepaalde voorwaarden. Het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) kan u daar meer over vertellen.

Bent u verzekerd, dan kunt u in de volgende situaties recht hebben op een Ziektewetuitkering:

- U werkt als uitzendkracht (zonder vast contract met het uitzendbureau);
- U werkt als oproepkracht (afhankelijk van het soort oproepcontract);
- Uw tijdelijke arbeidscontract loopt af tijdens uw ziekte;
- U bent thuiswerker;
- U ontvangt een Werkloosheidswetuitkering (WW) en bent langer dan 13 weken ziek;
- U wordt ziek als gevolg van zwangerschap en bevalling. Wanneer u in loondienst werkt, hebt u tijdens uw zwangerschapsverlof recht op een uitkering op grond van de Wet arbeid en zorg. Maar als u door uw zwangerschap vóór of na de bevalling ziek wordt, ontvangt u een Ziektewetuitkering;
- U doneert een orgaan, waardoor u tijdelijk niet kunt werken;
- U bent gedeeltelijk arbeidsgeschikt en wordt ziek binnen vijf jaar nadat u bent aangenomen. Uw werkgever hoeft dan niet uw loon door te betalen, maar u ontvangt een Ziektewetuitkering (no-riskpolis).

Niet voor zelfstandigen

Ondernemers of directeuren-grotoaandeelhouders kunnen alleen beroep doen op de Ziektewet als zij hiervoor een vrijwillige verzekering hebben.

Hoe hoog is het ziekgeld?

Uw Ziektewetuitkering bedraagt minstens 70 procent van uw dagloon. Dit is het loon dat u gemiddeld per dag verdiende in het jaar voordat u ziek werd. Let wel: dit is aan een maximum gebonden, per 1 januari 2013 **€ 194,85** euro bruto. De uitkering duurt maximaal 104 weken (twee jaar).

Vanaf 2014 wordt de hoogte van de uitkering na de eerste drie maanden afhankelijk van het arbeidsverleden.

Aanvragen ZW-uitkering

Een ziektewetuitkering vraagt u aan bij het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV). Het UWV is ook verantwoordelijk voor de verzuimbegeleiding en re-integratie.

Stand van Zaken van de sociale zekerheid

Werkloosheidswet (WW)

De WW verzekert werknemers die werkloos worden tegen de financiële gevolgen van werkloosheid. Het verlies aan inkomen kan voor een bepaalde periode opgevangen worden met een Werkloosheidswetuitkering (WW-uitkering). Deze uitkering overbrugt de periode tussen twee banen.

Wie komt ervoor in aanmerking?

Om voor een WW-uitkering in aanmerking te komen moet iemand in ieder geval:

- nog geen recht hebben op AOW;
- verzekerd zijn voor de WW;
- minimaal vijf arbeidsuren per week kwijttraken (of voor wie minder dan tien uur per week werkte, minimaal de helft van de arbeidsuren);
- geen recht meer hebben op loon over die verloren arbeidsuren;
- beschikbaar zijn om te gaan werken;
- voldoen aan de wekeneis: in de 36 weken voor de eerste werkloosheidsdag minimaal 26 weken in loondienst hebben gewerkt;
- niet verwijtbaar werkloos zijn;
- zich tijdig registreren als werkzoekende bij het UWV.

Hoe hoog is de uitkering?

De eerste twee maanden krijgt men 75% van het laatstverdiende dagloon (per 1 januari 2013 is het maximaal dagloon **€ 194,85** euro), daarna 70%. Maandelijks wordt 8% van de WW-uitkering gereserveerd voor de vakantietoelage die in mei wordt uitbetaald.

Hoe lang duurt de uitkering?

Hoe lang iemand een WW-uitkering krijgt, hangt af van het aantal jaren dat iemand heeft gewerkt voordat iemand werkloos werd. De WW-uitkering duurt minimaal 3 maanden en maximaal 38 maanden.

Wie alleen aan de wekeneis voldoet, krijgt maximaal drie maanden een WW-uitkering. De wekeneis houdt in dat men in de 36 weken voordat men werkloos wordt minimaal 26 weken heeft gewerkt. De WW-uitkering wordt verlengd als iemand ook aan de jarenis voldoet. Wie in vier van de vijf kalenderjaren voorafgaand aan het jaar dat men werkloos wordt over 208 uur of meer uren of meer dagen loon heeft ontvangen, voldoet ook aan de jarenis. De duur van de WW-uitkering is dus afhankelijk van het arbeidsverleden. De uitkering duurt in maanden even lang als het arbeidsverleden in jaren (met een maximum van 38 maanden).

De jaren vanaf het kalenderjaar waarin men 18 werd tot en met 1997 gelden voor iedereen als arbeidsverleden ('fictief arbeidsverleden'). Vanaf 1998 wordt er gekeken naar de daadwerkelijk gewerkte jaren ('feitelijk arbeidsverleden'). Vanaf 2007 kunnen ook jaren waarin niet is gewerkt, maar wel mantelzorg in is verleend, meetellen voor het arbeidsverleden.

WW-uitkering aanvragen

Op www.werk.nl kunt u zich inschrijven als werkzoekende. Vervolgens kunt u hier (elektronisch) een WW-uitkering aanvragen. Het UWV neemt dan vervolgens contact met u op. Hebt u geen internet? Ga dan langs bij een vestiging van het UWV bij u in de buurt.

Stand van Zaken van de sociale zekerheid

Toeslagenwet (TW)

De Toeslagenwet vult uitkeringen aan tot het sociaal minimum als het totale inkomen van de uitkeringsgerechtigde en eventuele partner daaronder ligt.

Wie komt ervoor in aanmerking?

U kunt in aanmerking komen voor een toeslag als u een uitkering hebt op grond van de:

- Ziektewet (ZW)
- Werkloosheidswet (WW)
- Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wajong)
- Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO)
- Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA)
- Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening militairen (Wamil)
- Inkomensvoorziening voor oudere werklozen (IOW)
- Wet arbeid en zorg. Op een uitkering in verband met zwangerschap, bevalling en adoptie is een aanvulling mogelijk.

Ook als uw werkgever u in het tweede ziektejaar niet meer dan zeventig procent van het loon betaalt, kunt u in aanmerking komen voor een toeslag.

Geen recht op een toeslag

U hebt geen recht op een toeslag als u:

- jonger bent dan 21 jaar en thuiswoont;
- getrouwd bent met een partner die na 31 december 1971 is geboren en geen kinderen hebt onder de twaalf jaar.

Hoe hoog is de toeslag?

De toeslag vult de uitkering aan tot het normbedrag. De hoogte van de toeslag is het verschil tussen het normbedrag en het inkomen.

Normbedragen per 1 januari 2013 bruto per dag (exclusief 8% vakantietoeslag)

alleenstaande van 23 jaar en ouder	€ 51,21
alleenstaande ouder	€ 63,70
gehuwd / samenwonend	€ 67,56

Voor alleenstaanden jonger dan 23 jaar gelden lagere normen.

Inkomen en toeslag

Als inkomen telt alles mee wat de aanvrager en de partner met werken verdienen en vrijwel alle uitkeringen. Vermogen, zoals een eigen huis of spaargeld, blijft buiten beschouwing. Bij de berekening van het recht op toeslag blijft een gedeelte van het arbeidsinkomen buiten beschouwing gedurende maximaal twee jaar.

Waar kunt u de toeslag aanvragen?

U vraagt een toeslag gelijk met uw uitkeringsaanvraag aan bij het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV).

Stand van Zaken van de sociale zekerheid

De Wet werk en bijstand (WWB)

De WWB geeft aan iedereen die rechtmatig in Nederland verblijft en die onvoldoende middelen heeft om in de noodzakelijke bestaanskosten te voorzien een minimuminkomen. De bijstandsuitkering overbrugt de periode totdat iemand weer een baan vindt.

U moet wel al het mogelijke doen om zelf weer in het eigen levensonderhoud te voorzien en bent verplicht algemeen geaccepteerde arbeid te aanvaarden. Lukt het niet om aan de slag te komen, dan kunnen de sociale dienst, het UWV en/of een re-integratiebedrijf ondersteuning bieden bij het vinden van werk of scholing.

Hoe hoog is de uitkering?

Bijstandsnormen (netto bedragen per 1 januari 2013 per maand incl. vakantietoeslag)	
21 tot AOW-gerechtigde leeftijd	
gehuwden/samenwonenden	€ 1.321,96
Alleenstaande ouders	€ 925,37
Alleenstaanden	€ 660,98
Maximale toeslag voor alleenstaande ouders en alleenstaanden van 21 tot AOW-gerechtigde leeftijd	€ 264,39
18 tot 21 jaar	
Alleenstaanden	€ 228,39
Alleenstaande ouders	€ 492,78
Twee personen, beiden jonger dan 21 jaar:	
- zonder kinderen	€ 456,78
- met kinderen	€ 721,17
Twee personen, één jonger dan 21 jaar:	
- zonder kinderen	€ 889,37
- met kinderen	€ 1.153,76
Aow-gerechtigden*	
Gehuwden	€ 1.397,30
Alleenstaande ouder	€ 1.277,52
Alleenstaande	€ 1.015,16
Verblijvend in een inrichting	
Alleenstaande of alleenstaande ouder	€ 292,94
Gehuwden	€ 455,63

* AOW-gerechtigden kunnen bijstand krijgen in de vorm van AIO (Algemene Inkomensvoorziening Ouderen)

Bijstand en vermogen

Ontvangt u bijvoorbeeld alimentatie, een uitkering of inkomen uit werk, dan wordt het inkomen aangevuld tot de bijstandsnorm. Ook met vermogen boven een bepaald bedrag (**€ 11.590,00** voor gezinnen en alleenstaande ouders en **€ 5.795,00** voor alleenstaanden) wordt rekening gehouden. Zit het vermogen vast in een huis, dan wordt bijstand verstrekt in de vorm van een lening (krediethypotheek) die terugbetaald moet worden. In dat geval geldt een vermogensvrijlating van maximaal **€ 48.900,00**.

Stand van Zaken van de sociale zekerheid

Compensatie zorgverzekeringswet

Iedereen vanaf 18 jaar betaalt een nominale premie aan een zorgverzekeraar. Voor lage inkomens draagt de overheid bij aan de kosten van de zorgverzekering in de vorm van een zorgtoeslag. De uitkering voor mensen in een inrichting wordt maandelijks verhoogd met een bedrag waarmee de premie voor de nieuwe zorgverzekering betaald kan worden. Voor alleenstaanden en voor elk gezinslid dat niet gehuwd is, is dat **€ 35,00** per maand en voor gehuwden **€ 75,00** per maand.

Bijzondere bijstand

Als iemand noodzakelijke, bijzondere kosten maakt, die hij naar het oordeel van de gemeente niet zelf kan betalen, kan hij bij de gemeente een beroep doen op bijzondere bijstand. Het gaat dan bijvoorbeeld om verhuiskosten, studiekosten, kinderopvang of woonkostentoeslag. Er wordt rekening gehouden met inkomsten en vermogen. Gemeenten stellen aan de hand van uw individuele omstandigheden vast voor welke kosten en onder welke voorwaarden zij bijzondere bijstand verstrekken.

Waar kunt u de uitkering aanvragen?

Een bijstandsuitkering moet worden aangevraagd bij het UWV. AOW-gerechtigden kunnen voor de AIO contact opnemen met de Sociale Verzekeringsbank (SVB). Bijzondere bijstand moet worden aangevraagd bij de gemeentelijke sociale dienst of de afdeling Sociale Zaken van de gemeente waarin u woont.

Stand van Zaken van de sociale zekerheid

Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)

De IOAW is een inkomensvoorziening voor oudere werkloze werknemers. Zij kunnen in aanmerking komen voor een IOAW-uitkering als de uitkering op basis van de Werkloosheidswet (WW) is afgelopen.

Wie komt ervoor in aanmerking?

- o Werkloze werknemers die op het moment dat zij werkloos worden 50 jaar zijn en die de loongerelateerde uitkering (plus de vervolguitkering als zij daar nog recht op hadden) van de Werkloosheidswet (WW) volledig en meer dan 3 maanden hebben doorlopen;
- o Werkloze werknemers die na hun 50ste recht hebben gekregen op een uitkering op grond van de Regeling werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten (WGA) en dit recht weer verliezen omdat zij bij herkeuring voor minder dan 35 procent arbeidsongeschikt zijn bevonden;
- o Gedeeltelijk arbeidsongeschikten die al op 28 december 2005 een IOAW-uitkering ontvingen en geen recht hebben op een toeslag via de Toeslagenwet, omdat ze een partner hebben die na 31 december 1971 is geboren én geen kind thuis hebben dat jonger is dan twaalf jaar.

Hoe hoog is de uitkering?

Bruto IOAW-bedragen, incl. vakantietoeslag, per maand per 1 januari 2013	
alleenstaande 23 jaar of ouder	€ 1.202,83
alleenstaande 22 jaar	€ 945,54
alleenstaande 21 jaar	€ 795,98
alleenstaande ouder 21 jaar of ouder	€ 1.497,89
gehuwd / samenwonend (beide partners 21 jaar of ouder)	€ 1.567,40

Voor alleenstaande personen jonger dan 21 jaar gelden lagere bedragen.

De IOAW vult het totale inkomen van de werkloze en diens partner (arbeidsinkomsten, uitkeringen, pensioenen) aan tot het niveau van het sociaal minimum. Vermogen, zoals een eigen huis of spaargeld, blijft buiten beschouwing.

Waar kunt u de uitkering aanvragen?

Een IOAW-uitkering moet bij het UWV in de woonplaats of regio worden aangevraagd. Gehuwden of samenwonenden moeten de uitkering samen aanvragen. Het UWV stuurt uw aanvraag door naar de sociale dienst van de gemeente waarin u woont. De sociale dienst neemt een beslissing over de aanvraag en laat dit u schriftelijk weten.

Stand van Zaken van de sociale zekerheid

Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)

De IOAZ is een uitkering voor ouderen die gestopt zijn met hun werk als zelfstandige. De IOAZ-uitkering vult het (gezins)inkomen aan tot het sociaal minimum. De uitkering gaat in nadat het bedrijf of beroep beëindigd is en eindigt uiterlijk op de AOW-gerechtigde leeftijd.

Wie komt ervoor in aanmerking?

- Zelfstandigen van 55 jaar en ouder, die naar verwachting een inkomen uit beroep of bedrijf hebben van minder dan het berekend minimuminkomen voor zelfstandigen (**€ 22.952,00**) en daardoor gedwongen worden hun bedrijf of beroep te beëindigen;
- In de drie jaar voorafgaand aan de aanvraag moet het gemiddelde jaarinkomen beneden **€ 21.144,00** hebben gelegen en voor de toekomst mag geen hoger inkomen dan **€ 22.952,00** worden verwacht;
- Het bedrijf of beroep moet minimaal tien jaar zijn uitgeoefend, of drie jaar met daaraan voorafgaand zeven jaar een functie in loondienst;
- De zelfstandige moet 1.225 uur of meer per jaar in het eigen bedrijf gewerkt hebben. Dit is gemiddeld zo'n 24 uur per week. Als de partner ook meewerkte in het bedrijf moet een zelfstandige minimaal 875 uur per jaar en de partner minimaal 525 uur in het bedrijf hebben gewerkt;
- Gedeeltelijk arbeidsongeschikten die al op 28 december 2005 een IOAZ-uitkering ontvingen en geen recht hebben op een toeslag via de Toeslagenwet, omdat ze een partner hebben die na 31 december 1971 is geboren én geen kind thuis hebben dat jonger is dan twaalf jaar.

Hoe hoog is de uitkering?

Bruto IOAZ-bedragen, incl. vakantietoeslag, per maand per 1 januari 2013	
alleenstaande 23 jaar of ouder	€ 1.202,83
alleenstaande ouder 21 jaar of ouder	€ 1.497,89
gehuwd / samenwonend (beide partners 21 jaar of ouder)	€ 1.567,40

De IOAZ vult het totale inkomen van de werkloze en diens partner (arbeidsinkomsten, uitkeringen, pensioenen) aan tot het sociaal minimum. Vermogen blijft tot een bedrag van **€ 127.400,00** buiten beschouwing. Het extra vermogen wordt geacht jaarlijks 4% inkomsten op te leveren, die van de uitkering worden afgetrokken.

Voor mensen die een IOAZ-uitkering krijgen en een pensioentekort hebben, wordt een bedrag tot maximaal **€ 114.131,00** ten behoeve van aanvullende pensioenvoorzieningen buiten beschouwing gelaten.

Waar kunt u de uitkering aanvragen?

De IOAZ-uitkering moet bij een vestiging van het UWV in de gemeente of regio worden aangevraagd vóórdat het bedrijf of beroep wordt beëindigd. Het bedrijf moet binnen anderhalf jaar na het aanvragen van de uitkering stopgezet worden. Gehuwden of samenwonenden moeten de uitkering samen aanvragen.

Stand van Zaken van de sociale zekerheid

Meer informatie

Voor algemene vragen aan de rijksoverheid kunt u contact opnemen met 'Informatie Rijksoverheid' (voorheen Postbus 51), telefoon 1400, lokaal tarief, of raadpleeg www.rijksoverheid.nl

De volgende instanties voeren de sociale zekerheidswetten uit:

AOW, ANW, AIO, AKW en TOG	Sociale Verzekeringsbank (SVB) www.svb.nl Basisadministratie verzekeringen: (020) 656 53 52 TOG: (0475) 36 80 40
Aanvragen Kindgebonden budget	Belastingdienst www.toeslagen.nl 0800-0543
Ziektewet, WAO, WIA, WW, WAZ, Wajong, IOW, Toeslagenwet, de Wet arbeid en zorg, ZEZ-regeling, WW, Toeslagenwet, WWB, IOAW en IOAZ	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) www.uwv.nl Voor werknemers: 0900-9294 Voor werkgevers: 0900-9295

Digitale uitgave van het
Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Directie Communicatie
Afdeling Publiek en Informatie

Januari 2013